

Antikainen Ari 1991. Amerikkalainen kasvatussosiologia, nyt!"

- Amerikkalaisella kasvatussosiologialla on pitkä historia. Vuosisadan vaihteessa syntynyt pedagoginen sosiologia alkoi korkein odotuksin, mutta sisälsi vähän korkeatasoista tutkimusta. Utopia muuttui tragediaksi, joka päättyi kasvatustieteilijän ja sosiologien paluuseen omiin emotieteisiin. Tuoreempi kasvatussosiologinen tutkimus jakaantuu valtavirtaan (funktionalismiin) ja radikaaleihin — tai eurooppalaisittain kriittisiin — teorioihin. Edellisen vahva puoli on empiiristen menetelmien käyttö ja jälkimmäisen vakava pyrkimys rakentaa teoria. Artikkelissa kerrotaan ensimmäisiä tuloksia kymmenen tutkijan teemahaastattelusta. He kertovat ammatillisesta identiteettikuvastaan, arvioivat kasvatussosiologian tilaa ja haasteita sekä kertovat käsityksensä amerikkalaisen yhteiskunnan ja koulutuksen muutoksesta. Lopuksi pohditaan kasvatussosiologian tulevaisuutta. Kirjoituksesta on löydettävissä rinnastuksia meidän tilanteeseemme.

Aikuiskasvatus 11,1.

Eskola Jari & Suoranta Juha 1991. Eläytymismenetelmä ja aikuiskasvatus — eläytyvää aikuiskasvatusta?

- Artikkelissa esitellään eläytymismenetelmäksi (role-playing) kutsuttua tutkimusmenetelmää ja sen käyttömahdollisuuksia aikuiskasvatustutkimuksessa. Menetelmässä vastaajille esitetään jokin tilanne ja pyydetään jatkamaan kertomusta. Kehuskertomuksen eri tekijöitä vaihtelemalla voidaan etsiä tilanteen rakenne ja sen eri elementtejä, tilanteen tai tapahtuman logiikka. Aineiston tekstimassaa voidaan lähestyä joko kvalitatiivisen tutkimuksen perinteisin menetelmin (teemoitteen ja tyyppitellen) tai sitä voidaan tulkita diskursianalyysin keinoin. Aikuiskasvatukseen menetelmän voi ajatella soveltuvan erinomaisesti oppilaiden kokemukset huomioonottavan opetuksen kehittämiseen ja suunnitteluun.

Aikuiskasvatus 11,1.

Antikainen Ari 1991. American educational sociology — NOW!

— American educational sociology has a long tradition. It came into being at the turn of the century with high expectations, but was lacking in high quality research. A utopia turned into a tragedy which ended in educational researchers and sociologists returning to their respective mother sciences. More recent research in educational sociology breaks down into the main stream of functionalism and various radical theories (in Europe referred to as critical theories). The former's strong point is the use of empirical methods while that of the latter is determined endeavour to construct a theory. This article presents some of the first results obtained through the interviewing of ten researchers. The people interviewed tell of their professional identity image, give an assessment of the current state of educational sociology and the challenges confronting it, and provide us with their impression of the changes taking place in American educational sociology and education. The article ends with some thoughts on the future of educational sociology. The article contains some parallels to the situation in Finland.

Aikuiskasvatus 11,1.

Eskola Jari & Suoranta Juha 1991. Role-playing and adult education.

— This article is an introduction to a research method called role-playing and its possible uses in adult education research. Using the method, the respondents are presented with a situation and are then asked to continue with the story. Through varying the factors of the story forming the framework, it is possible to seek out the composition of the situation and its various elements, the logic in the situation or event. The textual mass of the material can be approached by means of either the conventional methods of qualitative research (theme or type at a time) or it can be interpreted using discourse analysis. With regard to adult education, the said method may be seen to be an excellent choice in the development and planning of teaching which takes into account the students' experiences.

Aikuiskasvatus 11,1.

Kivinen Osmo, Rinne Risto & Hyppönen Kari 1991. Opiskelijoiden aikuistuminen ja korkea-koulujen avautuminen.

- Artikkelissa käsitellään yliopistojen täydennyskoulutuskeskusten syntyä, tehtäviä ja nykytilaa. Aikuisten täydennyskoulutus on keskusten myötä tullut yliopistojen neljänneksi päätehtäväksi tutkimuksen, siihen liittyvän opetuksen ja tutkijakoulutuksen rinnalle. Samalla täydennyskoulutuksen laajeneminen edustaa alueellisen korkeakoulupolitiikan "toista aaltoa" korkeakoululaitoksen 1960- ja 70-lukujen alueellisen laajenemisen jälkeen. Täydennyskoulutuskeskusten toiminta on samalla avaamassa suljettua, elitististä yliopistoamme aikuisille, työssä käyville kansalaisille sekä yhteistyöhön ja vuorovaikutukseen ympäristönsä kanssa.
Aikuiskasvatus 11,1.

Rauste-von Wright Maijaliisa 1991. Koulutustutkimus valinkauhassa. Behavioristisesta oppimiskäsityksestä reflektiiviseen.

- Vaikka kansainvälisen tiedeyhteisön piirissä on siirrytty käsittelemään oppimis/opetusprosessia vuorovaikutuksena, vallitsee meillä koulutustutkimuksen alueella elinvoimaisena behavioristisen ihmiskuvan piilovaikutus ja perinne. Niinpä oppimis/opetusprosessin problematisointiin ei ole liiemalti tunnettu tarvetta. Tehokkaan oppimisen edellytyksenä on kuitenkin, että oppijalla on oppimaan oppimisen valmiuksia ja ns. itsereflektiivisiä taitoja. Niillä tarkoitetaan yksilön valmiuksia ymmärtää omaa toimintaansa sekä ohjata ja korjata sitä.
Aikuiskasvatus 11,1.

Salmela Hely 1991. Työelämän muutokset ja aikuiskoulutus.

- Artikkelissa käsitellään aikuiskoulutustarpeita, niiden taustoja ja seurauksia yksilöiden ja työorganisaatioiden näkökulmasta. Työmarkkinat näyttävät lohkoutuvan sekä työtehtävien että koulutuksen osalta. Keskeisimmin aikuiskoulutustarpeiden laajenemiseen näyttää vaikuttavan työtehtävien vaatimustason nousu. Työtehtävien kehitys sekä ammatilliset täydennys- ja jatkokoulutustarpeet kasautuvat kuitenkin koulutetuille ryhmille. Koulutukseen osallistumista estäviksi tekijöiksi koetaan taloudelliset ja ajalliset rajoitukset.
Aikuiskasvatus 11,1.

Kivinen Osmo, Rinne Risto & Hyppönen Kari 1991. The maturing of students and the opening up of universities.

— The article deals with the subject of the origin of universities' further education centres, their tasks and current state. The existence of the said centres has made adult education the fourth most important task of universities following research, the associated instruction and the training of researchers. At the same time, the expansion of further education represents the "second wave" in regional policy connected to higher education following the regional expansion of universities which took place in the 1960s and 1970s. The functioning of these centres is also opening up our formerly closed, elitist universities to adults, to those members of society in working life, as well as to collaboration and interaction with their environment.
Aikuiskasvatus 11,1.

Rauste-von Wright Maijaliisa 1991. Educational research in the melting pot. From behaviouristic learning concepts to reflective ones.

— Although the shift in the international scientific community to dealing with the learning/teaching process as an interaction has already taken place, here in Finland the covert influence and tradition of the behaviouristic concept of the human being still flourishes in the area of educational research. This being so, there has not been felt to be a great deal of need for questioning this process. Nevertheless, the prerequisite to effective learning is that the learner has the capacity to learn and possesses so-called self-reflective skills. These skills refer to individuals' ability to comprehend their own actions and to have control over them and rectify them.
Aikuiskasvatus 11,1.

Salmela Hely 1991. Changes in the working life and adult education.

— The article deals with adult education needs, their backgrounds and consequences from the point of view of individuals and worklife organisations. It seems that the labour market is becoming segmented with respect to both work tasks and training. The most significant factor working towards the expansion of adult education needs appears to be the rise in the demand level of work tasks. Nevertheless, development in work tasks and vocational further and in-service training needs accumulate for trained personnel groups. Factors preventing participation in training are felt to be economic and availability of time limitations.
Aikuiskasvatus 11,1.